

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1Tos/45/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215010329
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4215010329.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvolu a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Lenky Kováčovej, v trestnej veci odsúdeného K. A., o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 10.03.2016, č.k. 3Nt/16/2015-27, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27. apríla 2016, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku, sťažnosť odsúdeného K. A., narodeného XX.XX.XXXX z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Komárno (ďalej „súd I. stupňa“) podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku zamietol návrh odsúdeného K. A. na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom uvedeného súdu zo 06.03.2014, sp. zn. 11T/2/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 30.10.2014, sp.zn. 4To/79/2014, pretože neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku.

V jeho odôvodnení poukázal na to, že :

- odsúdený bol v pôvodnom konaní uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1, 2 písmeno d/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 14. októbra 2010 v čase okolo 19.00 hodine v B. A. pred obecným úradom na lavičke, kde sedel s D. C., nar. XX.XX.XXXX, počas ich rozhovoru mu siahol do vnútorného vrecka saka a chcel mu vybrať peňaženku, ktorú však poškodený svojou rukou zachytil a začali sa o ňu vzájomne naťahovať, následne obvinený povedal D. C., že ak mu tú peňaženku nedá, tak zdochne a stiahol ho z lavičky na zem, v dôsledku čoho poškodený padol na ruku, potom mu šliahol na členok pravej nohy a najmenej dvakrát ho kopol do nohy, nakoniec sa mu podarilo vytrhnúť peňaženku z ruky poškodeného, z ktorej vybral sumu 330,- €, po čom peňaženku odhodil a utiekol na neznáme miesto, ktorým konaním spôsobil poškodenému D. C. škodu vo výške 330,- € a zranenia, a to prasklinu v oblasti vonkajšieho členka pravej nohy a pohmoždenie ľavej ruky a zápästia vpravo, ktoré si vyžiadali liečenia v trvaní 4 až 5 týždňov.

Za to mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

- odsúdený v návrhu na povolenie obnovy konania vytýkal súdu, že pri vyhlásení rozsudku nebral do úvahy dôkazy, ktoré boli jemu na prospech, pretože je nevinný. Svedkyňa F. C. a svedok U. H. potvrdili jeho obranu, že poškodený spadol z bicykla, v dôsledku čoho utrpel zistené zranenia. Namietal znalecký posudok s tým, že bol vypracovaný len na základe výpovede poškodeného a žiadal pribrať iného znalca, vie uviesť aj iného svedka, ktorý videl, že poškodený spadol z bicykla.

Po oboznámení sa s návrhom odsúdeného a relevantným spisovým materiálom dospel k záveru, že nevyšli najavo žiadne nové skutočnosti skôr súdu neznáme, ktoré by mohli sami o sebe alebo v spojení so skutočnosťami skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného. Dôvody uvádzané odsúdeným v návrhu, že je nevinný a že poškodenému neublížil a tento zranenia utrpel len v dôsledku pádu z bicykla tú také, ktoré odsúdený uvádzal už v priebehu pôvodného konania a súd sa s touto jeho obranou a okolnosťou aj vysporiadal v odôvodnení rozsudku, pričom boli súdu známe aj výpovede svedkov uvádzaných odsúdeným, teda sa nejedná o žiadnu novú skutočnosť súdu v čase vyhlásenia rozsudku neznámu. Rovnako odsúdený na hlavnom pojednávaní (03.11.2011) súhlasil, aby bol prečítaný znalecký posudok znalca MUDr. Petra Stráňovského, nemal k nemu žiadne výhrady, pričom tento znalec napokon bol na hlavnom pojednávaní 06.03.2014 aj vypočutý a odsúdený mal možnosť klásť mu otázky. Znalec vylúčil, že by zranenia poškodeného mohli vzniknúť pádom z bicykla, teda bez pričinenia inej osoby, voči čomu odsúdený rovnako nemal výhrady.

Žiadosti odsúdeného vypočuť svedka U. X., ktorý (rovnako ako svedkovia F. C. a U. H.) mal vidieť, že poškodený mal spadnúť z bicykla, nevyhovelo, nakoľko takáto alternatíva už bola známa skôr a bola vylúčená inými dôkazmi s tým, že navyše takýto návrh považoval za účelový a oneskorený, keď (podľa udania odsúdeného) sa o tomto svedkovi dozvedel niekedy v roku 2014 po tom čo podal odvolanie a pred rozhodnutím odvolacieho súdu, avšak ho neuvádzal ani v priebehu odvolacieho ani dovolacieho konania s odôvodnením, že na to zabudol.

Na tom základe dospel k záveru, že nebolo preukázané splnenie podmienok pre povolenie obnovy konania podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku, preto návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal ihneď po jeho vyhlásení odsúdený sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil vlastným písomným podaním z 30.03.2016.

V písomných dôvodoch sťažnosti namietal, že súd I. stupňa odmietnutím jeho návrhu vypočuť ním navrhovaného nového svedka U. X. porušil jeho právo na obhajobu a rozhodoval voči nemu zaujato. Poukázal na nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky II.ÚS 111/2015-34, II.ÚS 161/2012 a II. ÚS 73/2015, z ktorých citoval nasledovné :

„Sudca rozhodujúci o (návrhu na) povolenie obnovy konania by mal k posúdeniu veci pristupovať nepredpojatý, byť v zásade otvorený tomu, že tvrdená nová skutočnosť môže doterajšie rozhodnutie o vine a treste zvrátiť. V tomto prípade platia mutatis a mutandis závery Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých zásad in dubio pro reo je špecifickým vyjadrením prezumpcie neviny, a teda vyžaduje, aby sudcovia nevychádzali z vopred poňatého presvedčenia, že obžalovaný spáchal čin, ktorý sa mu kladie za vinu, pričom dôkazné bremeno spočíva na obžalobe a prípadné pochybnosti majú byť v prospech obžalovaného.“

Namietal výpoveď poškodeného, ktorá nebola a ani nie je preukázaná. Výpovede dvoch svedkov neboli vzaté do úvahy a novonavrhovaný svedok nebol vypočutý.

Domáhal sa, aby krajský súd nariadil, aby ním navrhnutý svedok ako nový dôkaz bol vypočutý pred súdom.

Krajský súd v Nitre na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo (okrem iného aj) právoplatným rozsudkom, sa povolí ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Nadriadený súd poukazuje na to, že konanie o návrhu na povolenie obnovy konania sa obmedzuje na zistenie, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy uvedené v citovanom zákonom ustanovení. Z hľadiska splnenia podmienok pre povolenie obnovy konania nie je rozhodujúce, či o skutočnostiach alebo o dôkazoch, ktoré sa v návrhu uplatňujú, vedel navrhovateľ, ale či tieto skutočnosti alebo dôkazy boli alebo neboli skôr súdu známe. Skutočnosťou predtým neznámou sa rozumie objektívne existujúci jav, ktorý je v tej istej veci dôkazom, a ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Nové skutočnosti v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania treba preukázať novými dôkazmi. Predtým neznámym dôkazom sa rozumie predovšetkým dôkaz, ktorý nebol vykonaný v pôvodnom konaní (môže to byť aj výpoveď predtým nevypočutého svedka), ale aj dôkaz síce v pôvodnom konaní vykonaný, ale s novým obsahom (napr. zmena výpovede v pôvodnom konaní vypočutého svedka). Za nové skutočnosti alebo dôkazy nemožno považovať skutočnosti alebo dôkazy, ktoré možno zistiť z obsahu spisov. V konaní o návrhu na povolenie obnovy konania súd nemôže preskúmavať zákonnosť postupu v pôvodnom konaní, nakoľko, ako je zrejme aj z § 394 odsek 1 Trestného poriadku, inštitút obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku slúži primárne na nápravu rozhodnutí, ktoré sú nesprávne preto, že boli urobené na základe nesprávnych skutkových zistení (práve ako dôsledku nezohľadnenia dôkazov a skutočností súdu skôr neznámych).

Na základe uvedeného treba konštatovať, že posudzovanie splnenia podmienok obnovy konania v zmysle § 394 odsek 1 Trestného poriadku v posudzovanom prípade a následne aj dokazovanie pred súdom I. stupňa bolo determinované návrhom odsúdeného na povolenie obnovy konania.

Odsúdený v časti svojho návrhu vo svojej podstate namietal spôsob hodnotenia dôkazov v pôvodnom konaní a to v jednej rovine výpovedí svedkov, ktorí mali potvrdzovať jeho obhajobu v tom zmysle, že videli pád poškodeného z bicykla, ktorým odsúdený odôvodňoval vznik zranení zistených v inkriminovaný deň na poškodenom (t.j. že tieto nevznikli v dôsledku fyzického napadnutia inou osobou). V tejto súvislosti namietal aj nesprávnosť v pôvodnom konaní vykonaného znaleckého (chirurgického) posudku, ktorý v záveroch vylúčil mechanizmus vzniku zranení poškodeného pádom z bicykla.

V uvedenom rozsahu nadriadený súd konštatuje, že hodnotenie dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní, t.j. dôkazov známych v pôvodnom konaní, súdmi I. resp. II. stupňa, nemôže byť dôvodom pre povolenie obnovy konania, tak ako si to nesprávne vykladá odsúdený. Tento záver vyplýva z dikcie vyššie citovaného § 394 odsek 1 Trestného poriadku, z ktorého je zrejme, že povolenie obnovy môže byť dôsledkom zistenia existencie výlučne dôkazov v pôvodnom konaní súdu (resp. súdom oboch stupňov) neznámych. Z odôvodnení súdnych rozhodnutí v pôvodnom konaní navyše je zrejme, že súd prvostupňový aj dovolací pri hodnotení dôkazov brali zreteľ a vysporiadali sa aj so svedeckými výpoveďami F. C. a U. H., ako aj s uvedeným znaleckým posudkom, len ich vyhodnotili spôsobom, ktorý nezodpovedá predstave odsúdeného.

Z týchto dôvodov je preto návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania v časti námietok k spôsobu hodnotenia svedeckých výpovedí F. C. a U. H., ako aj záverov znaleckého posudku z odvetvia chirurgie MUDr. Petra Stráňovského súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, irelevantný, a preto neakceptovateľný.

Hodnotenie v pôvodnom konaní vykonaných dôkazov prichádza do úvahy pri posudzovaní podmienok obnovy konania len v rovine ich vzťahu k novopredloženému dôkazu súdu skôr neznámemu, a to v tom zmysle, či tento dôkaz, či už sám osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr súdu známymi, môže odôvodniť iné rozhodnutie vo výroku o vine alebo treste.

Existencia nových skutočností a dôkazov súdu v pôvodnom konaní neznámych je totiž len jednou z podmienok pre povolenie obnovy konania, nakoľko, aby bolo možné obnovu konania povoliť, je nevyhnutné (ako to vyplýva z § 394 odsek 1 Trestného poriadku), aby k nej pristúpila aj ďalšia podmienka, že ide o skutočnosti a dôkazy spôsobilé samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste. V posudzovanom prípade však táto ďalšia podmienka splnená nebola.

Posúdenie, či novonavrhovaný dôkaz má takúto povahu je vecou súdu, ktorý je pri tom povinný zohľadňovať jeho obsah v zmysle tvrdení navrhovateľa (t.j. aká skutočnosť má byť týmto dôkazom preukázaná), ako aj to akým spôsobom a za akých okolností bol tento dôkaz zistený alebo získaný.

Nie je tak správna predstava navrhovateľa (odsúdeného) o tom, že súd v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania je povinný vykonať akýkoľvek navrhovaný dôkaz už len preto, že v pôvodnom konaní nebol súdu známy.

Odsúdený výsluch svedka U. X. v pôvodnom konaní nenavrhol a ani z iných vykonaných dôkazov nevyplývalo, že by tento bol prítomný pri inkriminovanej udalosti a mohol ju tak vlastnými zmyslami vnímať.

Odsúdený prvýkrát uviedol a navrhol ako dôkaz svedka U. X. v návrhu na povolenie obnovy konania s tým, že tento svedok „videl poškodeného ako ide s bicyklom a spadol.“

Na verejnom zasadnutí 10.03.2016 už odsúdený uviedol, že „U. X. vie potvrdiť, že skutok sa stal tak, ako uvádza v jeho žiadosti“ (pozn. v návrhu na povolenie obnovy konania) ... tento svedok videl celý incident ako sa odohral ... nevedel ho navrhnúť, pretože nevedel, že on celý incident videl ... dozvedel sa o tom od neho niekedy v roku 2014 keď bol na slobode ... Následne ho nenavrhol ako svedka, pretože na to zabudol a tiež to neuvádzal, keď obhajkyňa podala jeho dovolanie.“

Posudzujúc uvedené okolnosti v ich súhrne dospel súd I. stupňa k správne záveru, že odsúdeným navrhovaný svedok U. X. v posudzovanej trestnej veci nepredstavuje taký nový dôkaz, ktorý by mohol zvrátiť záver súdov oboch stupňov v pôvodnom konaní o vine obžalovaného za inkriminovaný trestný čin v kontexte ďalších vo veci vykonaných dôkazov s dôrazom na usvedčujúcu výpoveď poškodeného ako jediného priameho svedka posudzovaného incidentu a závery znaleckého chirurgického posudku, ktorý vyvrátil obhajobné tvrdenie odsúdeného o možnosti mechanizmu vzniku zranení poškodeného pádom z bicykla.

Je nevierohodné, že by odsúdený za predpokladu, že fyzicky poškodeného reálne nenapadol a súčasne mal vedomosť už počas pôvodného konania pred jeho právoplatným skončením o existencii priameho svedka prítomného na mieste činu - v blízkosti lavičky, kde došlo k jeho komunikácii s poškodeným (čo sám nespochybňoval), ktorý vie potvrdiť, že z jeho strany nedošlo k násilnému konaniu voči poškodenému, by tohto svedka nenavrhol najneskôr počas odvolacieho konania, kedy podľa jeho vyjadrenia o tomto svedkovi už vedel.

Z tohto pohľadu jeho tvrdenie, že uvedeného svedka zabudol navrhnúť a navrhol ho až s odstupom takmer dvoch rokov od jeho právoplatného odsúdenia počas výkonu dlhodobého trestu odňatia slobody, vedie k dôvodnosti záveru, ktorý učinil aj súd I. stupňa, že ide o návrh účelový. Za týchto okolností súd I. stupňa o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania mohol rozhodnúť aj bez vypočutia uvedeného svedka.

Nadriadený súd preto konštatuje, že súd I. stupňa dospel k správne záveru, že neboli splnené podmienky obnovy konania uvedené v § 394 Trestného poriadku, osobitne v jeho prvom odseku, t.j. že v posudzovanej trestnej veci nevyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste.

Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, spravujúc sa vyššie rozvedenými úvahami, krajský súd sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok (§ 185 ods. 2 Tr. por.).